

Motion till riksdagen 2021/22:1856

av Sten Bergheden (M)

Ökad trygghet mot brand på äldreboenden med bättre släcksystem

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över en kommuns möjlighet att neka anslutning av sitt sprinklersystem till kommunalt va-nät och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De personer som omkommer i brand är i regel äldre än 80 år. För att skydda våra äldre mot brand ställer Boverkets byggregler krav på att äldreboenden och sjukhus som byggs efter 2011 ska ha fungerade sprinklers installerade.

Med en åldrande befolkning är efterfrågan på nya boenden för äldre ständigt ökande. I åldrarna över 85 år är det vanligare att drabbas av nedsatt funktionsförmåga och det ökar behov av vård och omsorg, men ställer också särskilda krav på bostaden.

För att stimulera ny och ombyggnation av boenden till äldre har riksdagen beslutat om investeringsstöd till detta ändamål. Boverket administrerar och beviljar statligt stöd, upp till 3 600 kronor per kvadratmeter boarea, till de som bygger seniorboenden, trygghetsboenden eller andra hyresbostäder som är öronmärkta för personer som fyllt 65 år. Byggföretag, allmännyttiga bostadsföretag och privata fastighetsägare kan ansöka. Det statliga anslaget för investeringsstöd för äldrebostäder uppgår 2021 till 1 miljard kronor.

Ett krav för att erhålla stöd är att funktionskraven i Boverkets byggregler (BBR) ska vara uppfyllda – det vill säga att automatiska släcksystem som till exempel sprinklers installeras i nybyggnation.

En förutsättning för att effektivt använda sig av automatiska sprinklersystemet är att systemet kan kopplas in på det kommunala VA-nätet. Det uppstår då problem när många av landets kommuner lider av ett högt belastat och eftersatt Va-nät. Därför har många kommuner valt att helt förbjuda eller ha en mycket restriktiv hållning till att

ansluta sprinklers till vattennätet. Denna hållning medför väsentligt ökade investeringskostnader för att då istället tvingas installera egna vattentankar och pumpsystem vid renovering eller nybyggnation.

Det finns då också en risk att kommunen då avstår nybyggnation och istället behåller gamla fastigheter där kravet på sprinklersystem inte finns idag. De som får betala priset i form av sämre boendeformer och bristande trygghet är våra äldre.

Det är inte samhällsekonomiskt försvarbart att å ena sidan ge statligt stöd för nybyggnation av seniorboenden, när kommunen å sin sida inte kan garantera anslutning till VA-nätet för effektivt brandskydd. Pengarna som är tänkta att bidra till nya, fräscha, och säkra boende för äldre äts upp av investeringar i vattentankar och pumpsystem. Därför bör en översyn kring frågan om automatiska släcksystem och kommunernas möjlighet att neka denna tillgång till VA-nätet göras.

Sten Bergheden (M)